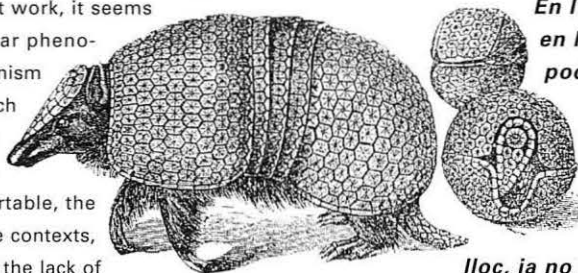

It is by the common name of armadillo that we know the mammal with a scaly back which, when faced with an imminent aggression, curls up into a ball. There is also an invertebrate, the armadillidium, which when disturbed contracts its body, usually long and narrow, into a hard, segmented sphere. In both cases, the response to conflictive surroundings lies not in adaptation and camouflage (mechanisms common to most species), but in inhibition, in cutting oneself off from a suddenly hostile reality by placing compact, indifferent objects in between. As a result of this reaction, "natural" organic forms give rise, in an instant, to autonomous geometrical pieces: spheres, spirals, discs, shears, etc., in a reflex retractable movement. In the field of architecture, especially in the most recent work, it seems possible to describe a similar phenomenon as a response mechanism to the new conditions in which the contemporary project is created. Mistrust of site data, which are not always comfortable, the daily coexistence with hostile contexts, apparently irremediable, and the lack of a safe haven in typological reference models constitute factors of change which cannot be faced today from the standpoint of disciplinary habits.

In this context, the following pages set out to continue describing the climate of formal exploration and theoretical debate dealt with in no. 197 of this journal —and echoed here in a series of notes on the symposium "La Fabrication de l'Architecture", held one year ago at the Centre of Contemporary Art in Grenoble—, a climate of search based fundamentally on the individual capacity of a number of professionals to respond to the challenges of a changing environment. While the itinerary proposed in that issue followed a number of formal universes based on the plastic possibilities of re-formulated values (tectonics, colour, matter), the one presented here focuses on more hermetic and solitary stances which, while not necessarily sceptical, are certainly reserved in the face of reality and favour the appearance of strange, almost lurking, bodies: hard shells, prosthetic cysts or pincer-shaped structures. They would be a-contextual objects, abstract and explicitly artificial, whose expressive force lies, rather than in loquaciousness, in enigma; rather than in communion with the outer landscape, in the autistic silence of an intense movement of inner retraction.

Pel nom comú d'armadillo es coneix aquell mamífer amb el lloc cobert d'escames que, davant l'imminència d'una agressió, s'enrotlla en forma de bola. Existeix també un invertebrat de l'ordre dels quilognats, l'armadillidium, que en el cas de ser pertorbat contrau el seu cos, habitualment estret i allargat, en una esfera dura i segmentada.

En els dos casos, la resposta davant d'un entorn conflictiu no rau ja en l'adaptació i el camuflatge (mecanismes comuns a la major part de les espècies), sinó en la inhibició i en la desvinculació respecte d'una realitat sobtadament hostil mitjançant l'anteposició d'objectes compactes i indiferents. En aquesta reacció, les formes orgàniques "naturals" deixen pas, de cop, a peces geomètriques autònomes: esferes, espirals, discos, cisalles,... resultat d'un moviment retràctil autoreflex.

En l'àmbit de l'arquitectura, especialment en la de producció més recent, sembla poder descriure's també un fenomen semblant com a mecanisme de resposta a les noves condicions que sustenten avui el projecte contemporani.

La desconfiança envers les dades del lloc, ja no sempre confortables, la convivència diària amb un context hostil i aparentement no redimible, o la impossibilitat de trobar refugi segur en models tipològics de referència, constitueixen, de fet, factors de canvi impossibles d'abordar ara des dels hàbits disciplinars.

En aquest sentit, les pàgines d'aquest número pretenen continuar describint el clima d'exploració formal i de debat teòric apuntat en el número 197 de la revista —i reflexat aquí en unes notes sobre el col·loqui "La Fabrication de l'Architecture" celebrat fa ara un any en el Centre d'Art Contemporani de Grenoble—, un clima de recerca i assaig que troba el seu suport fonamental en la capacitat de resposta individual d'alguns professionals davant els reptes d'un entorn canviant.

Si el recorregut que proposàvem en aquell número abordava la descripció d'uns universos formals basats en les possibilitats plàstiques d'uns valors reformulats (tectonicitat, color, matèria), el que presentem aquí fixaria la seva atenció en fórmules més hermètiques i solitàries; fórmules no forçosament escèptiques però sí reservades, amb una particular disposició en front de la realitat que afavoriria l'aparició de cossos estranys, reticents o malfiats: closques dures, enquistaments protèsics o estructures en pinça. Serien objectes acontextuals, abstractes i explícitament artificials on la força expressiva radicaria, més que en la loquacitat, en l'enigma; més que en la comunió amb el paisatge exterior, en el silenci autista d'un intens moviment de retracció interior.